Oświadczenie złożone
przez senatora Waldemara Witkowskiego
w dniu 1 grudnia 2025 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska

Zwracam się do pana Donalda Tuska, prezesa Rady Ministrów, w sprawie nowelizacji przepisów ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym w zakresie wydzielenia Straży Ochrony Kolei z PKP Polskie Linie Kolejowe SA i przeniesienia jej pod nadzór Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Straż Ochrony Kolei, utworzona po odzyskaniu niepodległości w 1918 r., formacja umundurowana, pełni bardzo ważną służbę. Do jej szerokiego zakresu zadań należą m.in.: kontrola przestrzegania przepisów porządkowych na obszarze kolejowym i w pociągach; ochrona obszaru kolejowego przed dostępem osób nieuprawnionych i nieupoważnionych; kontrola wstępu na obszar kolejowy, do budynków, budowli i urządzeń kolejowych; ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia na obszarze kolejowym i w pociągach; opracowywanie planów ochrony; wystawianie posterunków ochronnych; konwojowanie czy zabezpieczanie miejsca wypadku kolejowego.

Obecnie Straż Ochrony Kolei podlega PKP Polskie Linie Kolejowe SA, co oznacza, że Komenda Główna SOK jest częścią struktury tej spółki, nadzorowaną przez Ministerstwo Infrastruktury. Już w 2016 r. pracowano nad podporządkowaniem Straży Ochrony Kolei Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji. Obecnie sprawa wydaje się nad wyraz aktualna, bo wprowadzono trzeci stopień alarmowy (CHARLIE) na obszarach linii kolejowych zarządzanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe SA w związku z pojawiającymi się aktami sabotażu, które mają na celu spowodowanie szkód lub zagrożenia dla życia. W tej sytuacji włączenie Straży Ochrony Kolei do MSWiA wzmocniłoby organizacyjnie tę służbę, zagwarantowało odpowiedni status jej funkcjonariuszom, podniosło poziom bezpieczeństwa publicznego na obszarach kolejowych i w pociągach, ale także odciążyło organy Policji, a w przypadku zagrożeń terrorystycznych ujednoliciło zasady współdziałania i przepływu informacji pomiędzy służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w kraju.

W związku z powyższym zwracam się z pytaniem, czy jest planowana nowelizacja przepisów prawa w zakresie przeniesienia Straży Ochrony Kolei z PKP Polskie Linie Kolejowe SA pod nadzór Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Waldemar Witkowski
senator RP
przewodniczący Komisji Edukacji